نگاه

کاهش هشداردهنده نرخ ارز

محمد محمدی

● کاهش مستمر، قابل‌توجه و هشداردهنده نرخ ارز در روزهـای پس از انتخابات مرا بر آن داشـت تا این پدیده و آثار آن را بر اقتصاد ملی مورد بررسی قرار دهم. نرخ ارز یکی از مهم‌ترین پارامترهای اقتصادی اسـت که تاثیر قابل‌توجهی بر شـاخص‌های اقتصادی مانند واردات، صـادرات، تورم، بیـکاری و... در کوتاه‌مدت و بلندمدت دارد. بالا رفتن نرخ ارز در کوتاه‌مدت می‌تواند افزایش قیمت کالاهای مصرفی و تشـدید تورم را در پی داشته باشـد. افزایش صادرات کالاهای تولیدی و کاهش واردات از دیگر آثار مسـتقیم افزایش نرخ ارز اسـت که این موضوع در کوتاه‌مدت با کاهش عرضه داخلی به‌طور غیرمسـتقیم، افزایش قیمت‌ها را دامن می‌زند. اما در بلندمدت افزایش تولید داخلی، افزایش سطح اشتغال و رشد اقتصادی از آثار پرمنفعت افزایش نرخ ارز اسـت. در کشور ما سال‌هاست که نرخ واقعی ارزهای خارجی، مورد بحث کارشناسان و متخصصان قرار داشته و ارقام مختلفی نیز در این زمینه محاسبه می‌شود. قضاوت در خصوص صحت و سقم این ارقام نیازمنـد تبیین دقیق مفهوم «نرخ واقعی» ارز اسـت. تفاوت نرخ واقعی و غیرواقعی ارز چیست؟ آیا اگر حباب قیمت را که معمولا در اقتصاد به دلیل سفته‌بازی رخ می‌دهد، از نرخ ارز خارج کنیم، نرخ واقعی به دسـت می‌آید؟ اگر چنین اسـت، در سـال‌های گذشته که به‌رغم نرخ بـالای تورم، نرخ ارز تقریبا ثابت مانده بود و حباب هم نداشت، آیا این نرخ واقعی بود؟

واقعیـت این اسـت که در یک اقتصـاد متعارف، نرخ طبیعی ارز بر اسـاس حجم کالاهای صادراتی و وارداتی و همچنین سایر مولفه‌های تاثیرگذار بر عرضه و تقاضای ارز خارجی از جمله سرمایه‌گذاری خارجی و فرار سـرمایه و... در بازار و به‌صورت طبیعی شـکل می‌گیـرد. در صورتی که با این تعریف بخواهیم نرخ ارز را مورد بررسـی قرار دهیـم، به‌جز برخی مقاطع حساس که سـفته‌بازی را وارد بازار ارز کرده است، در سـایر مقاطع، نرخ ارز در کشور واقعی بوده و بر اساس پارامترهای واقعی اقتصاد کشور و مکانیسم بازار شکل گرفته است.

به‌نظـر نگارنده، این نوع نگاه بـه نرخ واقعی ارز در کشور، بسیار ساده‌انگارانه بوده و به‌رسمیت‌شناختن آن توسط دست‌اندرکاران و به‌خصوص سیاستمداران که در طول سـال‌های گذشته اتفاق افتاده است، لطمات شـدیدی به اقتصاد ملی وارد کرده و اسـتمرار آن در آینده می‌تواند سـد بزرگی در راه رشد و توسعه پایدار کشـور باشـد. آیا اقتصادی که بخش عمده صادرات آن فروش نفت و مواد خام است، یک اقتصاد متعارف اسـت؟ آیا ارزی که از محل فـروش نفت و مواد خام به بازار عرضه می‌شـود و سهم قابل‌توجه عرضه ارز را به خود اختصاص می‌دهد، در یک اقتصاد متعارف نیز وجود دارد؟ اقتصاد ما به دلیل اجرای سیاسـت‌های نامناسب دولت، فاقد توانایی تحصیل ارز خارجی بوده و درصورتی که نفت و مشتقات آن را از بازار حذف کنیم، صادرات کالاهای غیرنفتی هم کاهش یافته و به صنایع دستی و کالاهای کشـاورزی محدود می‌شود. گرچه افزایش نرخ ارز به افزایش صادرات این دو بخش منجر می‌شـود ولی در کوتاه‌مدت و به دلیل محدودیت در افزایش تولیدات کشاورزی، افزایش صادرات، افزایش شـدید قیمت این تولیدات در داخل را سبب شده و نارضایتی عمومی را در پی خواهد داشت.

تحریم‌های اخیر مصداق مصرع «عدو شـود سبب خیر اگر خدا خواهد» شـده و عرضـه ارزهای نفتی را به‌شدت کاهش داد تا وابستگی شدید اقتصاد بیمارمان به نفت و مشتقات آن بار دیگر بر همگان روشن شود. کسـانی که طی هفت سـال، به‌رغم افزایش شـدید نقدینگـی و تورم حاصـل از آن نـرخ ارز را ثابت نگه داشتند و با این اقدام خود ریشه نحیف صنایع داخلی را که تاب مقاومت در مقابل کالاهای به‌ظاهر ارزان چینی نداشتند خشکاندند، اکنون باید به خود آمده و متوجه شوند که ارزانی کالاهای چینی به دلیل یارانه پنهانی بود که دولت ایران در قالب ارز ارزان و از محل فروش نفت‌خام به دوستان چینی اهدا کرده بود و دارایی‌های کشور را به قیمت بیکاری جوانان و مهاجرت اجباری متخصصان و فارغ‌التحصیلان، به بیگانگان واگذار کرده بود. تحریم‌ها ثابت کرد حتی با سه‌برابرشدن قیمت ارز هم توانایی تولید و افزایـش صادرات را در کوتاه‌مدت از دست داده‌ایم و صادرات غیرنفتی‌مان هم به قیمت چند برابرشـدن بهای این کالاهـا در داخل و کاهش شدید سطح رفاه مردم شکل می‌گیرد.

احتمال اینکه برخی مسـوولان به‌منظور کاهش شدید نرخ ارز و رساندن آن به رقم دوهزارو۴۰۰تومان تا پایان عمر این دولت اقدام به عرضه ارز کنند دور از ذهن نیست. گرچه این موضوع فقط یک احتمال است ولی اهمیت آن به‌قدری اسـت که می‌طلبد دلسوزان کشور و مردان اقتصادی دولت بعدی با دقت بیشتری به بررسـی و کنترل آن به طریق مقتضی اقدام کنند. چراکه در صورت کاهش نرخ ارز به دوهزارو ۴۰۰تومان باید منتظر نوسان شدید آن در آینده‌ای نه‌چندان دور و اثرات مخرب آن بر اقتصاد ملی باشـیم که همه این آثار به پای دولت بعد نوشته خواهد شد.

به‌نظر نگارنده نرخ کنونی ارز که به مدد تحریم‌های تحمیلی، سهم دلارهای نفتی در آن به‌شدت کاهش پیدا کرده است، گرچه هنوز هم پایین‌تر از نرخ واقعی (اقتصاد بدون نفت) است ولیکن می‌تواند با اتخاذ تدابیر صحیح، صنایع ورشکسته را دوباره جان ببخشد. این نرخ باید در سطح کنونی حفظ شود و تثبیت آن فقط از طریـق کنترل نقدینگی و افزایـش عرضه ارزهای خارجی با منشأ صادرات غیرنفتی صورت گیرد.

مورد «بنجامین باتن» اقتصاد جهانی

ژاپن در جست‌وجوی ایجاد تورم

محمد آزاد: یکی از مهم‌ترین گرفتاری‌های امروز اقتصاد ژاپن از بین بردن تورم صفر اسـت. درواقع برخلاف همه‌جای دنیا که معمولا برنامه‌های دولت بر محور کم‌کردن تورم است در ژاپن پی تورم هسـتند. چون انگیزه از سیسـتم تولیدی این کشور رفته اسـت و دولت باید تورم ایجاد کند تا انگیزه‌های سود بیشتر تحریک شود. شاید ژاپن قرار است نقش «بنجامین باتن» را در اقتصاد جهانی بازی کند. «شینزو آبه» پیش از آغاز دور جدید نخست‌وزیری خود، در سال ۲۰۰۷-۲۰۰۶ و برای یک سال نخسـت‌وزیر ژاپن بود. دوره‌ای کوتاه، بی‌سروصدا و بدون شاخصی که در یادها بماند. اما دسامبر ۲۰۱۲ که به دفتر نخست‌وزیری بازگشت، برنامه‌ای در دست داشت که بسیاری آن را جاه‌طلبانه و دور از دسـترس خواندند. آمده بود اقتصاد ژاپن را که در دو دهه پیش در اغما به‌سر می‌برد جانی تازه دهد. دو دهه‌ای که ژاپنی‌ها آن را «دهه‌های ازدست‌رفته» نامیده‌اند. بازگشـت او و حزبش، حزب لیبرال‌دموکرات (ال‌دی‌پی)، به قدرت، که ۵۴ سال از ۵۸ سال گذشته - ازجمله عمده زمان «دهه‌های ازدسـت‌رفته»- را در راس قدرت ژاپن بوده اسـت، در ابتدا سـرمایه‌گذاران و ناظران را نگران کرد. «آبه» بلافاصله کارزاری بـرای احیای اقتصاد ژاپن بـه راه انداخت که پس از گذشـت شـش‌ماه آثار مثبت آن در اقتصاد ژاپن هویدا شده است. «آبه» طرح خود برای احیای اقتصاد ژاپن را «آبه نومیک» (اقتصاد آبه‌ای) نامیده است؛ سیاست‌هایی که در ابتدا به مذاق بسـیاری خوش نیامد. از جمله در اولین اجلاس گروه جی ۸ مورد اعتراض کشورهای صنعتی جهان قرار گرفت. اما امروز داوری‌ها کمی محتاطانه‌تر شده و نظر بسیاری از دولتمردان، اقتصاددانان و تحلیلگران جهان را به خود جلب کرده اسـت. «آبه نومیک» اصطلاحی شده آشنا و رسانه‌های جهان به دقت تحولات آن را دنبال می‌کنند. «شـینزو آبه» پس از یک دور نخست‌وزیری ناموفق اکنون محبوبیتی ۷۰درصدی دارد و بازار سهام کشـور در بهترین موقعیت خود در پنج سال گذشته به‌سر می‌برد. «آبه» در مصاحبه‌ای با «فارین افرز» می‌گوید از آن یک سال ناموفق درس‌های فراوان آموخته است. یکی اینکه نمی‌شود به یکباره همه برنامه‌ای را که در سر دارد پیاده کند. می‌گوید در این فاصله شش‌سـاله به تمام نقاط کشور سفر کرده اسـت صرفا برای اینکه حرف ملت را بشـنود: «شنیدم که مردم از بیکاری رنج می‌برند، خیلی از آنها هیچ امیدی به آینده نداشتند. تورم منفی مشکل‌ساز بود. طبیعتا به این نتیجه رسیدم که در دور دوم نخست‌وزیری‌ام باید از شر تورم منفی خلاص شوم و اقتصاد ژاپن را زیرورو کنم.»

«آبه نومیک»: بازگشت لیبرالیسم «کینزی»

برنامـه اقتصـادی «آبه» برنامـه‌ای اسـت الهام‌گرفته از اقتصاد «کینزی». این طرح از جمله شـامل بسـته مشوقی ۲۱۰میلیارددلاری اسـت که ۱۱۶میلیـارددلار آن را دولت با تمرکز بر زیرسـاخت‌ها هزینه می‌کنـد. «بانک ژاپن» باید تورم را به دودرصد افزایش دهد و دولت باید ظرف دو سـال ۶۰۰هزار شغل ایجاد کند. «آبه نومیک» پیگیر سیاست‌های مالی، پولی و اصلاح ساختاری «تهاجمی» است و مقصود آن بیرون‌کشـیدن اقتصاد ژاپـن از دو دهه تورم منفی اسـت. هدف عمده سیاست‌های اقتصادی «آبه» تقویت رشد اسمی تولیدناخالص ملی سـالانه به دودرصد (این رقم اکنون -۰/۷ درصد است) از طریق ارایه مشوق‌های کوتاه‌مدت، فشار برای افزایش تـورم و ایجاد اصلاحات برای تقویت بازار کار داخلی است. «گرگ ایک» ویراستار «اکونومیست» آمریکا سیاست‌های «آبه» را «کاری‌وحشـتناک تجربی» خوانده است که باید دید نتیجه آن چه خواهد شد.

بسته مشـوق کوتاه‌مدت ۱۱۶میلیارددلاری که در ژانویه ۲۰۱۳ به تایید کابینه رسید، دومین بسته بزرگ تاریخ ژاپن اسـت. دوسـوم آن صرف زیرسـاخت‌ها خواهد شد: ساخت پل، تونل و جاده‌های ضدزلزله. یکـسـوم دیگر به تسـهیل سـرمایه‌گذاری خصوصی و ارتقای فناوری‌هـای انرژی پاک تخصیص می‌یابد. از تغییرات ساختاری مورد نظر «آبه نومیک» یکی تغییر در ساختاری نیروی کار است؛ مهم‌ترین قسمت آن افزایش مشارکت زنان در بازار کار با اتخاذ سیاست‌های جامع حمایتی از جمله ارایه خدمـات دولتی نگهداری از کودکان؛ همچنین وضع مقررات در قسمت‌های کلیدی اقتصاد از جمله انرژی، محیط زیست و خدمات درمانی.

اما به گفته ناظران کلیدی‌ترین عناصر اصلاح ساختاری برنامه‌ای است که شامل پیوستن ژاپن به کشورهای «همکاری ترانس پاسـیفیک» (تی‌پی‌پی) می‌شـود؛ توافقنامه‌ای برای تجارت آزاد میان کشـورهای ایالات‌متحده، استرالیا، برونئی، کانادا، شیلی، مالزی، مکزیک، نیوزیلند، پرو، سنگاپور و ویتنام. ۱۵ مارس ۲۰۱۳ «آبه» اعلام کرد در مذاکرات این گروه شرکت خواهد کرد. موضوع پیوسـتن ژاپن بـه «تی‌پی‌پی» در داخل کشور همچنان مورد مناقشه است. صنایع بزرگ ژاپن از این کار نگرانند. برای نمونه فعالان بخش کشاورزی می‌گویند این بخش با حذف تعرفه‌ها و دیگر بندهای حمایتی برای صادرات در رقابت جهانی بسیار آسیب‌پذیر خواهد شد؛ یا فعالان بخش درمان نگران آن هستند که نظام خدمات بیمه درمانی ملی ژاپن با پیوستن ژاپن به «تی‌پی‌پی» که شهروندان را به خرید دارو و کالاهای خدمات درمانی خارجی ترغیب خواهد کرد، آسیب جدی ببیند. اما «آبه» اصرار دارد نیاز ژاپن به بهره‌گیری از منافع این پیمان ناگزیر است و «آخرین بخت» ژاپن است اگر این کشور می‌خواهد قدرتی اقتصادی باقی بماند. سیاست‌های پولی «آبه نومیک» بر آن اسـت که نـرخ برابری ین را تغییر دهد و در نتیجه به افزایش صادرات کشور منجر شود. از پایان سال ۲۰۱۳ که آقای «آبه» به دفتر نخست‌وزیری آمد تاکنون ین ژاپن نزدیک هشـت‌درصد از ارزش خود در برابر دلار را از دست داده است که امید می‌رود این کار بخش تولیدی ژاپن را تقویت کند و در نتیجه به افزایش درآمدها منجر شود. افزایش درآمدها به افزایش مصرف خصوصی بینجامد و بازار سـهام را تقویـت کند. از مارس ۲۰۱۳ تاکنون سـهام ژاپن افزایش ۱۸درصد داشته که دوبرابر مدت مشابه سال گذشته است.

عکس: Reuters

سیاسـت‌های مالـی برنامـه «آبـه» می‌خواهد رشـد را در کوتاه‌مـدت افزایـش دهد؛ بـا افزایش مصـرف دولت و سـرمایه‌گذاری در قسـمت عمومی. دولت می‌گوید مخارج که اضافه کرده اسـت تولید ناخالص ملی را دودرصد افزایش خواهـد داد و ۶۰۰هزار شـغل ایجاد خواهد کرد. تحلیلگران می‌گویند اگر مخارج دولت بر پروژه‌های صرفه‌جویی در انرژی هم تمرکز کند نتایج آن می‌تواند بزرگ و قابل توجه باشـد. در هفته نخسـت آوریل ۲۰۱۳ رییس بانک مرکزی ژاپن در اولین جلسه سیاستگذاری شرکت کرد و گفت بانک مرکزی خریـداری اوراق قرضه را گسـترش خواهـد داد و با خرید دارایی‌های پرخطرتر وارد «مرحله‌ای جدید» خواهد شـد که از نظر کمی و کیفی سابقه ندارد. متعاقب آن «نیکی۲۲۵» با افزایش ۴/۷درصد به بالاترین رکورد خود از آگوسـت ۲۰۰۸ دست یافت.

مشکل‌ها و خطرها

منتقـدان اشـاره کرده‌اند سیاسـت‌های «آبـه نومیک» خطرهایی بـزرگ نیز در کمین دارد. از جملـه به راه‌افتادن موج تورم افسارگسـیخته و احتمال سـقوط و فروپاشی ین. همچنین برخی ناظـران برنامه‌های «آبه» برای مقابله با تورم منفی را کم‌اثر توصیف کرده و مهم‌تر از همه به بدهی سنگین ژاپن اشـاره کرده‌اند. بسیاری از منتقدان بر این نکته انگشت گذاشته‌اند بدهی دولت که بالغ بر ۲۱۹درصد تولید ناخالص داخلی است خیلی بیش از آن است که بتواند افزایش در نرخ بهره را تحمل کند. اما در مقابل کسانی هستند که معتقدند برنامه «آبه» تنها راه مقابله با این معضل اسـت. «گرگ ایک» می‌گوید: «چون بدهی ژاپن بسـیار بزرگ اسـت (برخی فکر می‌کننـد) افزایش نرخ بهره تاثیری منفی بر موقعیت دولت خواهد گذاشت. مردم متوجه نیستند که تمام نکته در افزایش نرخ تورم بیش از افزایش نرخ بهره اسـت. شـما اوراق قرضه را خریداری می‌کنید تا تـورم بالا رود به امید آنکه نرخ بهره منفی حقیقی به دسـت آورید. این امر موجب افزایش تولید ناخالص داخلی اسـمی و کاهش نسبت آن با بدهی خواهد شـد.» تاکنون قسمت عمده بدهی دولت ژاپن داخلی بوده و مانند کشورهای بحران‌زده حوزه یورو از منبع وام‌های خارجی نبوده اسـت. «آبه نومیک» در ابتدای راه خود قرار دارد. هنوز حتی تمام قدم‌های اولیه‌اش را برنداشـته است؛ برنامه‌هایی که حتی تا بازنگری قانون اساسـی ژاپن نیز در آن گنجانده شده و آقای «آبه» در جایی گفته است نزدیک ۵۰درصد مردم ژاپن هم با آن موافقند. اقدام‌های متهورانه نخسـت‌وزیر ژاپن در ایجاد تغییرهای سـاختاری به گفته خودش نیازمند عزم ملی اسـت. ملت چشم به‌راه تغییر است و وظیفه‌ای سنگین بر دوش دولت جسور.

رنانی خطاب به مسوولان:

احتیاط کنید؛ فضای اقتصاد «مه‌آلود» است

فارس: اسـتاد اقتصاد دانشگاه اصفهان در نشست کانون نهادهای سـرمایه‌گذاری گفـت: ۱۵۰هزارمیلیاردتومان برای تکمیل مسکن مهر مورد نیاز است و در حال حاضر ۴۰سـال از موقعیتـی که در اقتصاد باید باشـیم، عقب هستیم. نشست صبحانه کاری بازار سرمایه با محوریت چالش‌ها و ظرفیت‌های نرم در اقتصاد ایران، انتظارات بازار سـرمایه از دولت منتخب و دشواری‌های اساسی اقتصاد با ارایه راهکارهایی برای فعالیت در شرایط فعلی و اینکه دولت و بخش خصوصی چه باید بکنند، برگزار شد.

در این نشست محسـن رنانی، استاد اقتصاد دانشگاه اصفهان با ارایه دیدگاهش درباره رویکردهای فکری دولت، سـاختارهای رفتاری جامعه و پنج‌لایه محیط کسب‌وکار اعم از لایه درون‌بنگاهی، لایه اقتصادی کلان، لایه محیط نهـادی و محیط جهانی سـخنرانی کرد. بر اسـاس این گزارش، عباس آخوندی، وزیر اسـبق مسـکن نیز در این نشست به ارایه دیدگاه‌هایش در مورد حقوق شهروندی و حقوق مدنی و انتظارات از دولت آینده در راستای توجه به بخش‌خصوصی و تغییر رویکرد اقتصاد در مواجهه با مردم پرداخت. محسـن رنانی، استاد دانشگاه اصفهان و مولف و مترجـم ۱۴کتاب از جمله چرخه‌هـای افول در اقتصاد به‌عنوان سـخنران ویژه این نشسـت بیان کرد: اقتصاد با آمد و شـد دولت‌هـا تغییری نمی‌کند، چرا کـه این امر حاکـی از ثبات حاکمیتـی در روند تغییر دولت اسـت. این اسـتاد دانشگاه با اشاره به پنج‌لایه محیط کسب‌وکار که محیط‌زیسـت اقتصـاد نامیده می‌شـود، گفت: لایه درون‌بنگاهی، لایه اقتصادی کلان، لایه محیط کسب‌وکار، لایه محیط نهادی و لایه محیط جهانی این محیط‌زیست اقتصادی را تشـکیل می‌دهـد. وی با اشـاره به محیط داخلـی این چرخـه از اقتصاد گفت: می‌تـوان گفت که محیط داخلی بنگاه‌ها در صورت کمی مسامحه در آن در کنترل کامل است. رنانی با بیان اینکه در محیط اقتصاد کلان دولتمردان تغییرات و نوسان زیادی ایجاد می‌کنند، گفت: از جمله این تغییرات نوسـانات مربوط به ارز است که در این میـان، اصلی‌ترین عامل موثر در اقتصاد کلان رفتار دولت‌هاسـت. وی ادامه داد: در این میان نهادهای اقتصادی منسجم به‌ازای نقش خود می‌توانند بر این محیط اثر بگذارند؛ نهادهایـی مانند اتاق بازرگانی که به‌ندرت بر اقتصاد تاثیر دارد، باید تقویت شـده و از عواملی که امکان دارد لابی‌های میان آنها با دولت باشـد، دوری کند. رنانی گفت: در فضای کسب‌وکار از اظهارنظر رییس یک دولت گرفته تا یک فرمانده نظامی همه اثرگذارند. رنانی با انتقاد از اینکه به غیر از قوانین ساختارهایی برای تحت‌تاثیر گذاشتن رفتارهـای درون اقتصاد وجود دارد، تاکید کرد: هم‌اکنون ۴۰ سال از آنچه که باید باشیم عقب هستیم. وی با اشاره به نقش فنـاوری در تغییر روش‌ها گفت: فناوری همانند یک مثلث که سـه ضلع آن را دانش، روش و ابزار تشکیل می‌دهد، می‌تواند در بهبود شرایط نقش مهمی ایفا کند.

این اسـتاد دانشگاه تاکید کرد: توسعه یعنی کاهش شکاف حقوقی بین نظام اقتصادی و حقوقی؛ این فضای کسب‌وکار متاثر از نهادهایی است که می‌توانند با بخشی از رفتارهای خود بازار را تحت‌تاثیر قرار دهند، عمل می‌کند. وی با اشاره به اینکه محیط نهادها بسیار کند و به‌صورت تدریجی تغییر می‌کنند، گفت: به‌عنوان مثال در سال‌های ۸۱ و ۸۲ تصمیم گرفتیم در مرکز پژوهش‌های مجلس یک ارتش حرفه‌ای به جای نظام وظیفه تشکیل دهیم. اما هیچ‌کـدام از نمایندگان حاضر به امضای این طرح برای بررسی آن نشده‌اند.

تـلاش برای کمرنگ شـدن امیدهـای غیرواقعی به جای واقعیت‌های اقتصادی

رنانـی تاکید کـرد: باید تـلاش کنیم تـا امیدهای غیرواقعـی که در جریان تحولات سیاسـی رخ می‌دهد، جای خود را به واقعیت‌های اقتصادی دهد.

وی با بیان اینکه باید در فضای جامعه نشـاط ایجاد شود، گفت: برخلاف اینکه باید در رسانه‌ها یک نوع فضای نشاط ایجاد شود، باید در محیط‌های کارشناسی به‌طور بی‌رحمانه‌ای به نقد و بررسی واقعیت‌ها بپردازیم.

سه وضعیت فضای کسـب‌وکار؛ اطمینان، فضای عادی و عدم‌اطمینان

رنانی با تاکید بر اینکه در فضای کسب‌وکار سه وضعیت فضای اطمینـان، فضای خطر نرمال و فضای نااطمینان وجود دارد، اظهار کرد: در فضای اطمینان اطلاعات کاملا براسـاس الگوهای رفتاری مطمئن مشخص می‌شود و اطمینان کامل برمبنای این الگوهای رفتاری وجود دارد. وی با ذکر مثالی درباره وضعیت فضای اطمینان گفت: به عنوان مثال هم‌اکنون بنگاه‌های بزرگ تمایل تبدیل‌شدن به بنگاه‌های کوچک دارند، چراکه در این شـرایط افراد ارتباط بیشـتری با یکدیگر داشته و براساس شناخت‌ها نسـبت به معاملات اقـدام می‌کنند. رنانی با اشـاره به وضعیت دوم یعنی فضای خطر نرمال تصریح کرد: کشور مـا هم اکنون در این وضعیت به سـر می‌برد و برهمین اساس توصیه‌های سیاسـی در رابطه با ابزارهای پولی و مالی برمبنای این بازار ارایه می‌شود. رنانی با بیان اینکه در صورت ادامه روند فعلی (دولت دهم و بی‌ثباتی‌های حاصل از آن) وارد فضای نااطمینان می‌شدیم، گفت: متغیرهای خطرآفرین باید شناسایی شده و احتمال رخ‌دادن آن در جریان ریسک‌پذیری دیده شـود. وی با اشاره به اینکه ریسـک و عدم اطمینان همانند یک جاده مه‌آلود است، گفـت: در این جاده مه‌آلود اگر رانندگان احتیاط نکنند، درصد آسیب‌پذیری آنان بیشتر است. رنانی ادامه داد: در صورتی که مه این جاده بیشتر شود، رانندگان براساس آن از سرعت خود کاسته و با دقت بیشتری حرکت می‌کنند؛ در واقع فضای عدم اطمینان اینطور ترسیم می‌شود که اگر مه جاده به اندازه‌ای باشـد که دو یا سه‌متر جلوتر را نتوان تشخیص داد، قطعا از حرکت باز می‌ایستد.

پرسه

بورس در ۴۸ هزار درجا زد

● **فـارس:** در پایـان معاملات دیروز بـورس اوراق بهادار، شـاخص با حرکت درجای خود در کانـال ۴۸هزار واحدی تثبیت شد و به اعتقاد برخی فعالان، نبود چشم‌انداز روشن برای بازار ارز، سـهامداران را دچار سـردرگمی کرده است. شاخص کل بورس اوراق بهادار در حالی استراحت می‌کند که به گفته فعالان بازار بسیاری از سهامداران دچار سردرگمی شـده و در انتخاب خود تردید دارند. براسـاس این گزارش دیروز تغییری در دماسنج بازار سهام ایجاد نشد و در مجموع شاخص تنها برای رشـد دو واحد حرکت کرد. این گزارش می‌افزاید: بسیاری از شرکت‌ها و گروه‌ها که طی هفته اخیر حرکت رو به رشدی داشتند امروز متوقف شدند.به گزارش فارس، صنایع ملی مس ایران، بانک ملت، معدنی و صنعتی گل گهر و بانک پارسیان در میان نمادها با روند منفی خود بر شاخص کل تاثیر گذاشته‌اند. این گزارش اضافه می‌کند پالایش نفت تبریـز، دارو پخش (هلدینگ) و فولاد مبارکه اصفهان مجموعا ۱۳۰ واحد مثبت در شاخص کل، اثر گذار بودند. براساس این گزارش برخلاف هفته گذشته گروه‌های بانکی روند منفی به خود گرفتند و با تشکیل صف فروش به معاملات امروز بازار سـهام را رقم زدند. یادآور می‌شود: نماد شرکت‌هایی همچون داروپخش، ذغال‌سنگ نگین طبس، سیمان هگمتان، تراکتورسازی ایران، سیمان دورود، پارس دارو، نوسـازی و ساختمان تهران، بیشـترین افزایش و در مقابل ایران تایر، گروه بهمن، مهرکام پارس، لیدینگ رادان سایپا، سرمایه‌گذاری خوارزمی، گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو و زامیاد بیشترین کاهش قیمت را داشتند.

تحقق ۹۰درصد درآمدهای مالیاتی

● **ایسـنا:** معـاون وزیر امور اقتصـادی و دارایی در مورد درآمدهای مالیاتی در قانون بودجه سال ۹۲ کل کشور گفت: از درآمدهای مالیاتی بودجه ۴۵،۹۲هزارو۸۵۱میلیاردتومان مربوط به سازمان امور مالیاتی است که نسبت به عملکرد سال گذشته ۴۲درصد و نسبت به رقم مصوب سال گذشته از ۳۵درصد رشد برخوردار شده است. عسکری با اشاره به اینکه افزایش این رقم بیشتر به رشد نرخ مالیات بر ارزش افزوده برمی‌گردد، خاطرنشان کرد: میزان تحقق درآمدهای مالیاتی در سه ماهه امسال نسبت به سه ماهه سال گذشته ۹۹درصد رشـد داشته است. به گفته رییس سازمان امور مالیاتی، سـازمان مالیاتی در حـد بضاعتش برای تحقق درآمدهای مالیاتی تلاش می‌کند و پیش‌بینی می‌شود که بیش از ۹۰درصد از درآمدهای مالیاتی بودجه ۹۲ محقق شود. او اظهار کرد: رقم مصوب شده نسبت به سال گذشته بزرگ و سـنگین است اما ظرفیت اقتصاد ما بالاست و در نتیجه تحقق این درآمدها غیرممکن نیست.